



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Tomáše Langáška a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalovanému: **Vězeňská služba České republiky**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 20. 11. 2018, č. j. 59 A 96/2018 - 9,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce domáhá zrušení usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 20. 11. 2018, č. j. 59 A 96/2018 - 9 (dále „napadené usnesení“), jímž krajský soud postoupil žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného Městskému soudu v Praze.

[2] Žalobce se v **žalobě** ze dne 24. 10. 2018 domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného spočívající v tom, že nezjednal nápravu při vyřizování žádosti žalobce ze dne 20. 6. 2018, přičemž požadoval, aby žalovaný vydal rozhodnutí ve věci. Vysvětlil, že po věznici Rýnovice požadoval poskytnutí řady informací týkající se její činnosti. Povinný na to reagoval tak, že se snažil své povinnosti přenést na nadřízený orgán, tj. Generální ředitelství Vězeňské služby České republiky, s čímž však žalobce nesouhlasil. Proti tomuto postupu podal žalobce stížnost

ve smyslu ustanovení § 16a odst. 1 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Tato stížnost měla být do 7 dnů postoupena nadřízenému orgánu, který o ni měl do 15-ti dnů rozhodnout. Tyto lhůty podle žalobce marně uplynuly, aniž by mu byl sdělen jakýkoli výsledek

[3] Krajský soud v odůvodnění **napadeného usnesení** dovedl, že žalovaným je Vězeňská služba České republiky, nikoli konkrétní věznice, jelikož platí, že se žalobce domáhal poskytnutí informací po Vězeňské službě České republiky, která představuje povinný subjekt. Jednotlivé věznice jsou totiž pouhými organizačními jednotkami Vězeňské služby, které nejsou samostatným orgánem v oblasti poskytování informací. Žalovaným proto může být pouze Vězeňská služba České republiky, ve vztahu k níž je místně příslušným Městský soud v Praze.

II. Kasační stížnost a vyjádření

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému usnesení kasační stížnost ze dne 21. 11. 2018. Popsal, že z důvodu faktické nečinnosti žalovaného byl donucen podat předmětnou žalobu na ochranu svých práv. Měl za to, že žalovaným orgánem měla být určena jednotlivá věznice, které činí příslušné úkony, nikoli Vězeňská služba jako celek. Stěžovatel dále navrhoval, aby mu byl ustanoven zástupce z řad advokátů a přiznáno osvobození od placení soudních poplatků.

[5] Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil v podání ze dne 6. 12. 2018, v němž popsal genezi případu. Odkazoval na setrvalou rozhodovací praxi správních soudů týkající se skutkově a právně obdobných věcí vedených stěžovatelem, v níž bylo konstatováno, že žalovaným je Vězeňská služba České republiky, což zakládá místní příslušnost Městského soudu v Praze. Vysvětlil, že jednotlivé věznice jsou podle zákona o Vězeňské službě pouhými organizačními jednotkami Vězeňské služby, přičemž na této skutečnosti nicého nemění ani to, že jednání jménem státu činí za Vězeňskou službu i ředitelé jednotlivých věznic.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[6] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána včas, osobou oprávněnou a že je proti napadenému usnesení přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[7] Ohledně otázky placení soudního poplatku a ustanovení zástupce stěžovateli Nejvyšší správní soud uvádí, že podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, kterým se řízení o žalobě končí) nevzniká stěžovateli poplatková povinnost (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19). Napadené usnesení nepochybně právě takovým procesním rozhodnutím je, zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost tudíž kasační soud nepožadoval. Z citovaného usnesení rozšířeného senátu současně plyne, že ač je povinné zastoupení stěžovatele bez příslušného právního vzdělání advokátem obecně jednou ze základních podmínek řízení o kasační stížnosti, ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. se neuplatní v případech, kdy kasační stížnost směřuje proti procesnímu rozhodnutí učiněnému v řízení o žalobě, jež slouží toliko k zajištění podmínek řízení nebo jeho řádného průběhu. Takovým typem rozhodnutí je i nyní napadené usnesení, jak již výše uvedeno. V daném případě tak ani podmínka povinného zastoupení stěžovatele advokátem nemusí být splněna, tudíž Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu stěžovatele na ustanovení zástupce z řad advokátů.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost stěžovatele v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel

pokračování

přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené usnesení takovými vadami netrpí a že kasační stížnost **není důvodná**.

[9] Otázkou místní příslušnost krajských soudů ve věcech žalob proti Vězeňské službě České republiky (resp. proti jednotlivým věznicím) se Nejvyšší správní soud (dokonce přímo ve vztahu ke stěžovateli) zabýval, a to např. v rozsudku ze dne 26. 9. 2018, č. j. 4 As 269/2018 – 15, v němž Nejvyšší správní soud zejména konstatoval, že „Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. „[n]estano-*ví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Má-li tento správní orgán sídlo mimo obvod své působnosti, platí, že má sídlo v obvodu své působnosti.*

Věznicím (resp. jejich ředitelům), které jsou ve smyslu § 1 odst. 4 zákona 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážích České republiky (dále jen „zákon o vězeňské službě“), organizačními jednotkami Vězeňské služby, jakožto orgánu státní správy s celostátní působností, totiž žádný zákon nevymezuje v oblasti poskytování informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím samostatnou rozhodovací pravomoc. Nemají tedy v této oblasti postavení správního orgánu ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a nelze je tudíž pro účely určení místně příslušného soudu podle § 7 odst. 2 s. ř. s. považovat za správní orgán, který ve věci vydal rozhodnutí v prvním stupni.“

[10] Nejvyšší správní soud má za to, že výše uvedené závěry plně dopadají i na nyní projednávanou věc. Stěžovatel sice brojí proti postupu Věznice Rýnovice, ale odhlíží od toho, že věznice je v souladu se zákonem č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážích České republiky, ve znění pozdějších předpisů, pouhou organizační jednotkou Vězeňské služby České republiky, která jako jediná představuje žalovatelný subjekt ve smyslu s. ř. s. Místně příslušným k projednání předmětné žaloby je proto Městský soud v Praze.

[11] Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že kasační stížnost je zjevně nedůvodná, a v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. ji zamítl.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] O nákladech řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 a 7 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl ve věci úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Ačkoliv žalovaný měl v řízení úspěch, zdejší soud mu náhradu nákladů řízení nepřiznal s ohledem na konstantní judikaturu, která zpravidla neumožňuje přiznat náhradu nákladů řízení správním orgánům (například usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 - 47).

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. ledna 2019

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu